

Posudek vedoucího na diplomovou práci Štěpána Klečka "Funkce práva v moderní společnosti"

Proměny moderní společnosti, zejména nárůst její komplexity a zvyšující se dynamika společenského vývoje, staví právo do těžké situace. Ukazuje se totiž, že právo jako hlavní normativní systém ve společnosti fungující v mnoha směrech není sto plnit své nejdůležitější poslání: být efektivním nástrojem regulace společenských vztahů. Tato skutečnost přirozeně přitahuje pozornost právních teoretiků, praktických právníků i představitelů jiných vědních oborů, kteří se snaží vzniklý problém popsat, vysvětlit a nalézt jeho adekvátní řešení.

Jedním z těch, kteří se touto problematikou zabývají, je Štěpán Kleček. Činí tak ve své diplomové práci, předkládané k absolutoriu oboru právo a právní věda na PF UK v Praze. V ní se nespokojuje jen s odpovědí na otázku po funkčnosti práva, ale nabízí daleko komplexnější pohled na strukturu, postavení a funkce práva v moderní společnosti s přesahy k otázkám tzv. postmoderny. V první kapitole se věnuje charakteristice moderní společnosti a proměnám práva v ní. Odmítá, že by bylo možné hovořit o postmoderní společnosti. Druhá kapitola postihuje právo jako normativní systém, zdůrazňuje nutnost sociologického přístupu k němu a mapuje vztah práva k ostatním normativním systémům. Třetí kapitola, která je klíčová, obsahuje klasifikaci jednotlivých funkcí práva (1. ochranná, 2. udržování pořádku ve společnosti, 3. legitimizační, 4. prediktivní a selektivní) a končí úvahou o úloze právního stavu v soudobé společnosti. V poslední kapitole autor analyzuje snahy postmoderní jurisprudence o dekonstrukci práva a zamýšlí se nad některými "postmoderními" jevy v právu. Svá stanoviska přehledně shrnuje v závěru.

Mám-li posoudit Klečkovu práci, musím uznat, že je vysoce nadstandardní. Je výsledkem dlouhodobého zájmu autora o danou problematiku. Vychází z pečlivého studia pramenů práva, domácí i zahraniční literatury. Vhodným způsobem zohledňuje i zkušenosti autora z pobytu v zámoří. Práce je originální, závěry akceptovatelné a dobře odůvodněné (doložené i praktickými příklady). Souhlasím i s autorovou mírnou skepsí vůči právu a s jeho názorem, že je třeba rekonstruovat právo a právní vědu. Také po jazykové a technické stránce je práce zpracována příkladně.

Připomínku mohu vznést jen jednu, a to drobnější. Pojem

sociální kontroly se běžně nechápe v tak negativním smyslu.

Práci vzhledem k její kvalitě plně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "výborně". Mám za to, že tato studie splňuje i všechny nároky kladené na práce rigorózní, a její předložení v rámci rigorózního řízení chci autorovi vřele doporučit.

Praha, 14.11.2006

~~JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.~~